

Quomodo ergo fiant calculi adhuc diligentius est considerandum, fiunt enim conglomerata in vesica materia nec eiecta: adeò vt vix generari calculus possit si totum quod in vesica continetur singulo die excernatur. Retinetur ergo materia calculi, antequam calculus fiat, non autem calculus fit antequam non excerni & retineri incipiat. Hoc autem initium est huius contemplationis, quod sex illa pluribus diebus retinetur antequam lapidescat, & cogitur primum, inde durescit, post concrefcit, demum fit vt lapis, tuncque bifariam retinetur, & ob situm & ob crassitiem fit autem duobus modis, primum in imo vesicæ idque frequentius, & est durior, alio modo adhærens parietibus vesicæ, & est mollior, concrefcit enim in crustam, inde decidit fitque lapis. Ideoque & oleum & succi dissecantes profunt maximè in huiusmodi, & aqua cinerum destillata. Sed quoniam Fernelius contendit in sexto de Morbis & symptomatibus, (cap. 13.) omnem lapidem in vesica habere originem à lapide in renibus orto, & adducit duas rationes, prima, quòd nullum vidit hoc morbo confictatum qui non laborauerit calculo renum: secunda, quod in medio talium lapidum inuenitur quasi nucleus alterius substantiæ. Quid dicam ad hæc non habeo, constant argumenta singula singulis experimentis. At ille sibi fidem abrogauit, cum referat masculos nasci alio modo quàm fœminas, cum dum in vtero sunt circumuoluantur vt exeant: facie autem respiciunt dorsum, ideo vt circumuerso fuerint omnes, vt etiam testatur Iulius Cæsar Arantius in suo libello de Humano fœtu, (cap. 8.) ventrem respicit & propriè de puellis agit. Sic cum in tot libris Aristotelis, Galeni, ac nostris non inuentum fuerit mendacium, ipse in insigni inueniatur, videtur homo quæsisse gloriam sine pudore aut conscientiæ respectu, cum non haberet aliam viam qua sibi nomen compararet, plurimum enim ac plurimum hoc refert ad salutem multorum, an hoc sit verum vel falsum. Idèd tales homines scribunt admiranda, sine vllò respectu imò prodigiosa. Quid etiam prohibet ne non arena aggeneretur vt etiam lapidi. De secundo experimento non tentauit, concludo quòd vtinam verum sit, magnam enim lucem in hac causa attulisset. Illud mihi suspectum est, quod etiam est cum Hippocrate, quod multis pueris hoc accidit absque renum calculo. Si tamen ita sit licebit coniectari certa ratione tempus, & quandiu sit quòd lapis in vesica esse coeperit.

Circa lactationem puerorum meminisse oportet sex quæ colliguntur, aut saltem quinque à Galeno in tertio de alimentis. (cap. 15) Primum quod lac nocet præcipuè quatuor membris, iecori obstruendo, renibus & vesicæ lapillos generando, capiti si sit imbecille: sed maxime dentibus. Secundum quod mel est ferme alexipharmachum lactis, cum hoc etiam prohibens ne in ventriculo congeletur. Terrium quòd lac coniunctum cibis ex farina, licet non sit adeò flatuosum, magis tamen obstruit & gignit lapides. Quartum quod lac inficitur qualitatibus non so-

lum animalium & mulierum, sed etiam ciborum. Vnde dicit lac mulieris aut capræ quæ ediderit tithymalum purgabit infantem, & etiam adultum. Ex quo patet quòd in timore calculi si nutrici dederimus rumicem & vrticam, & eiusmodi vt linamnia & raphanos, reddemus ipsum tutum ab hoc periculo de quo Hippocr. in littera. Quintum quod cum omnes cibi agant pro ratione qua assumuntur, solum lac cum sit cibus vnicus simul & potus in infantibus plurimum potest in huiusmodi causis ad iuuandum ac nocendum. Sextum quòd pars sola casei est illa quæ gignit lapidem, butyrofa potius impedit: ideo ab asinino lacte nullum est periculum, mirum est autem quòd cum dicant lac camelinum esse tenuissimum post equinum, inde asininum, vtantur tamen medici camelino & asinino, equino autem quod est in medio eorum nunquam.

T E X T. XXX.

ET sanè sentio melius esse pueris vinum quam aquosissimum dare, minus enim venas adurit ac resiccat.

Pueris negant omnes vinum, Plato, (2. de Legibus) Aristoteles & Galenus. Sed & Aristoteles in septimo Politicorum dicit, non exhibendum ob valetudinem, (de Somno & vigil. cap. 2.) Certe Hippocrates (1. de Tuend. san. cap. 1.) videtur varius etiam in tertio de Victu in Acutis, (vlt. in princip.) pro quibus contradictionem exegimus in quarto libro (100) Ideo his omissis relinquatur illud de detrimento vini in pueris, quod est multiplex, primum quia lædit illorum capita, inde etiam neruos & mentem, quia nimis exsiccat & deducit materiam ad superiora, & ob id est valde malum. Propter aquam enim ardentem quam continet hæc eueniunt, præterea male commiscetur, cum vinum statim penetret, & lac secum incoctum trahat. Quomodo autem suadeat vinum dari pueris, vel loco lactis vel aquæ: si lactis, hoc videtur absurdum: quoniam vinum est potus, & non potest supplere vicem lactis: si aquæ, videtur esse extra propositum, primum cum sermo nunc sit de lacte, non aqua. Præterea non solum pueris, sed longe magis iuuenibus & senibus hoc consilium conueniret. Propterea dico quòd loquitur de pueris, & comparat ad lactis potum non simpliciter, sed qui cum cibo solet administrari pueris. Et ideo in hoc casu vult conuenire vinum aquosissimum seu naturæ seu etiam mistum bonæ aquæ. Et ideo pars hæc cum præcedenti Textu est *νότα*, vt dicunt Græci, abscissum à reliquo, est enim extra tractationem, & ob similitudinem solum hic adiectum, ideo reddebat ancipitem interpretationem. Est ergo sensus, vbi lac sit calidissimum & biliosissimum, tunc seu propinetur cum cibo, melius est dare vinum aquosum valde: seu natura si aquæ malæ sint, vt in proposito ante, seu dilutum si sint bonæ: seu lac detur sine cibo alio,